

13 EYLÜL-DÜNYA İLK YARDIM GÜNÜ

Herhangi bir hastalık veya kaza sonucu sağlığı tehlikeye girmiş bir kişiye, durumunun kötüleşmesini önlemek amacı ile ilaçsız olarak yapılan müdahaleye İLK YARDIM denir.¹

Doğal afetler, trafik kazaları, yüksekten düşmeler, boğulmalar, yanıklar, zehirlenmeler gibi birçok durumda ilk yardım gerekebilmektedir. Ülkemizde ve dünya ülkelerinde trafik kazaları, afet ve acil durumlar nedeniyle her yıl binlerce kişi hayatını kaybetmektedir. Dünyada her 5 saniyede 1 kişi yaralanma sonucu yaşamını yitirirken, her gün 2000'den fazla aile önlenebilir kazalar yüzünden çocuklarını yitirmektedir. Toplumun incinebilirlik nedenlerini azaltıp güçlü bir toplum oluşmasında katkısı çok önemli olan ilk yardım, herkes tarafından ulaşılabilir olmalıdır.² Çeşitli bilimsel çalışmalar, acil durumlarda olay yerindeki yaralıların, orada bulunan kişiler ya da profesyonel ekipler tarafından kurtarılabildiğini göstermektedir.

İlk yardım uygulaması hakkında toplumun yeterli bilgiye sahip olmaması, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlar, şoförler, polisler, itfaiyeciler gibi değişik risk grupları başta olmak üzere, tüm toplumu ilgilendirmesi, ölümlerin, sakat kalmanın ve iş gücü kaybının azaltılmasında büyük rolü olmasından dolayı önemli bir halk sağlığı sorunudur. İlk yardım uygulamalarını etkin bir şekilde zamanında ve doğru şekilde uygulayabilen kişilerin sayılarının artırılması, ülke genelinde ilk yardım gerektiren durumlarda ölüm ve sakatlanmaları azaltacaktır.³

Dünya İlk Yardım Günü 2001 yılından beri Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Dernekleri Federasyonunca belirlenen esaslar doğrultusunda, her yıl dünya çapında Eylül ayının ikinci Cumartesi günü kutlanmaktadır.⁴ Ülkelerin kendi koşullarına uygun olarak hazırlanan, ortak ilk yardım mesajlarını içeren, çeşitli kurum, kuruluş ve halkın katılımı ile gerçekleştirilen etkinlikler düzenlenmektedir.

Dünya İlk Yardım Gününde temel olarak aşağıdaki amaçlar öne çıkmaktadır: ⁴

1. Kazalar ve ani hastalık durumunda tıbbi yardım gelinceye kadar yapılabilecek ilk yardım uygulamaları hakkında toplumun bilgilendirilmesi,
2. Toplumda ilk yardım eğitimlerine yönelik duyarlılık oluşturulması,
3. Toplum bireylerine herkesin yaşam kurtarmak amacıyla ilk yardım öğrenmek ve uygulamak için yeterli kapasiteye sahip olduğu bilincinin kazandırılması,
4. İlk yardım konusuna yerel otoriteler ile basının ilgi ve desteğinin çekilmesi,
5. "İlk Yardım Gönüllüsü" sayısının artırılması.

Dünya İlk Yardım Günü 2014 yılı teması "Afet ve Acil Durumlarda İlk Yardım" olarak belirlenmiştir. Afetler her zaman her yerde herkesi etkileyebilen olaylardır. Dünya Afet Raporuna göre; 2012 yılında 364 doğal afet, 188 teknolojik afet meydana gelmiş ve 157,5 milyar dolar tutarında para harcanmış, milyonlarca kişi etkilenmiştir. Afet sonrası ilk yardım ise %90 sıklığında afet bölgesindeki kişiler tarafından yapılmaktadır. Bu nedenle ilk yardım, afet sonrası insanların yaşamlarının kurtarılması bakımından önem taşımaktadır.

1. Bilir N, Yıldız AN. Temel İlk Yardım, Türk Eczacılar Birliği, Eczacılık Akademisi yayını, Ankara, 2007.
2. <http://www.ifrc.org/what-we-do/health/first-aid-saves-lives/>. Erişim: 12.09.2014.
3. Bumin MA, Ayoglu F. Kazalarda ilk yardım ve acil bakım hizmetlerinin önemi. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 1996;5(11):380-83.
4. <http://www.ilkyardim.org.tr/indexCntnt.php?sf=hbr&id=71>. Erişim: 12.09.2014.